יובל ליד ושם

Yad Vashem's Jubilee Year

9/2003 = 692 אלול התשס"ג

יד ושם רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

מדינת ישראל, שקמה לאחר החורבן הנורא של העם היהודי בשואה, התחייבה שלא לשכוח לעולם את הפשעים שעוללו הנאצים ועוזריהם ליהודים. על-פי חוק מיוחד שנתקבל בכנסת בשנת תשי"ג (1953) נוסדה רשות הזיכרון לשואה ולגבורה - יד ושם, שמטרתה להנציח ולקדש את זכרם של ששת מיליוני היהודים שנרצחו בשואה, לשמר את מורשתן העשירה של אלפי קהילות ישראל שחרבו, לציין את גבורתם של הלוחמים ונצורי הגטאות, ולהוקיר את חסידי אומות העולם שחרפו נפשם למען הצלת יהודים. לפיכך קיבל עליו יד ושם לאסוף את כל החומר התיעודי והוויזואלי הקשור בשואה, לאסוף את שמות הנספים ולהנציחם, ללמד ולהנחיל את נושא השואה ולעודד מחקר ופרסומים. על פועלו והישגיו קיבל יד ושם את פרס ישראל לשנת תשס"ג בתחום מפעל חיים - תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה.

יד ושם משתרע על-פני שטח של 200 דונם בהר הזיכרון ממערב להר הרצל בירושלים, וכולל מוזאון היסטורי לתולדות השואה, מוזיאון לאמנות ובו אוסף יצירות אמנות מתקופת השואה ולאחריה, היכל השמות בו נאספים שמותיהם של הנספים, אנדרטאות ואתרי הנצחה ייחודיים ומרשימים: אוהל יזכור, יד לילד, בקעת הקהילות, שדרה וגן חסידי אומות העולם, ואנדרטת קרון המגורשים. ביד ושם נמצאים גם הארכיון והספרייה, האוצרים בתוכם את האוספים הגדולים בעולם בנושא השואה ובית-הספר המרכזי להוראת השואה, בו לומדים מדי שנה אלפי מורים, עשרות אלפי תלמידים, חיילים ואנשי חינוך מהארץ ומהעולם. בכ"ז בניסן מדי שנה מתקיימת ביד ושם העצרת הממלכתית לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה, במעמד נשיא המדינה וראש הממשלה, אישי ציבור, חברי הסגל הדיפלומטי, ניצולי שואה, חיילים ובני נוער. למחרת היום מתקיימים טקסים רשמיים כמו טקס הנחת הזרים במעמד ראשי המדינה, טקס האזכרה

המרכזי באוהל יזכור, מעמד קריאת שמות הנספים בפומבי - "לכל איש יש שם", ועצרת תנועות הנוער. בבית-הספר המרכזי להוראת השואה מתקיימת פעילות חינוכית בשיתוף בני נוער וניצולי שואה. בשנת 2004 עתיד להיפתח ביד ושם המכלול המוזאוני החדש - מכלול מודרני ועדכני שבו יהיו המוזאון לתולדות

בשנת 2004 עתיד להיפתח ביד ושם המכלול המוזאוני החדש - מכלול מודרני ועדכני שבו יהיו המוזאון לתולדות השואה, המוזאון לאמנות השואה, היכל השמות החדש, ביתן לתערוכות מתחלפות, מרכז צפייה, מרכז למידה ובית-כנסת.

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

תיאור הבולים: בול הדובי

בבול זה נראה דובי ועליו טלאי צהוב, על רקע דף-עד, המשמש להנצחת שמם וזכרם של קרבנות השואה. ההשראה לשימוש בדובי כמוטיב באה למעצב בעקבות ביקורו בתערוכה "אין משחקים ילדותיים", המוצגת במוזאון האמנות ביד ושם. בתערוכה מוצג דובי שהיה שייך לילדה בתקופת השואה, ועימו ברחה עם הוריה מטרנסילווניה לסיביר.

בול רשימת עובדי הכפייה

במרכיבים המוצגים בבול, שואה ותקומה כרוכות יחדיו: רשימת שמות של עובדי כפייה יהודים בבית-חרושת ״הסאג״ שבעיר סקרז׳יסקו-קמיינה שבפולין (ארכיון יד ושם); רובם נורו, ואלה שהצליחו לשרוד צורפו לטרנספורט שנשלח להשמדה בטרבלינקה. פסי הרכבת ששימשו להסעת היהודים למחנות ההשמדה, הופכים בבול לפסים התכולים של דגל מדינת ישראל,

מעטפת היום הראשון

מנורת יד ושם המודלקת מדי שנה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה. המנורה מעוצבת בצורה של נר זיכרון בעל שישה קנים, המייצגים את ששת המיליונים שנספו בשואה. את המנורה עיצבה זוהרה שץ (1985).

מעצבי הבולים: יגאל גבאי – בול הדובי מאיר אשל – בול רשימת עובדי הכפייה STAMP DESIGNERS: YIGAL GABAY - THE TEDDY BEAR STAMP MEIR ESHEL - LIST OF JEWISH FORCED LABORERS STAMP

Yad Vashem's Jubilee Year

Yad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes Remembrance Authority

The State of Israel was established in the wake of the tragedy of the Holocaust, and made a commitment never to forget the crimes perpetrated against the Jewish people by the Nazis and their collaborators. Yad Vashem, the Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority, was established by a special law that was passed in the Knesset in 1953. The law stipulates Yad Vashem's duties as commemorating the six million Jews murdered in the Holocaust, preserving the rich heritage of the thousands of Jewish communities that were destroyed, paying tribute to the heroic stand of the fighters and the ghetto inmates, and honoring the Righteous Among the Nations who risked their lives to save Jews. Therefore, Yad Vashem undertook to collect all Holocaustrelated documentary and visual material, to gather the names of Holocaust victims and memorialize them, to teach about the Holocaust, and to encourage research and publications. In tribute to its many achievements, Yad Vashem was awarded this year's prestigious Israel Prize for Lifetime Achievement - A Unique Contribution to Society and to the State.

Situated on Har Hazikaron (the Mount of Remembrance), west of Mt. Herzl in Jerusalem, Yad Vashem covers 45 acres, and includes a Historical Museum, an Art Museum with a collection of art from the Holocaust period and works inspired by the events of the Holocaust, the Hall of Names, where the names of millions of Holocaust victims are gathered and preserved, the world's most comprehensive Holocaust archive and library, and the International School for Holocaust Studies, where every year, tens of thousands of IDF soldiers, pupils and educators from Israel and abroad participate in educational programs. There are also many unique monuments and memorials - the Hall of Remembrance, the Children's Memorial, the Valley of the Communities, the Avenue and Garden of the Righteous Among the Nations, and the Memorial to the Deportees.

Each year on 27 Nissan, Yad Vashem holds the State opening ceremony of Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Day, in the presence of the President, the Prime Minister, public figures, the Diplomatic Corps, Holocaust survivors, soldiers and young people. The next day, there are several official ceremonies, including the wreath-laying in the presence of the President and the Prime Minister, the main memorial ceremony in the Hall of Remembrance, the public recitation of the names of Holocaust victims: "Unto Every Person There Is A Name", and the ceremony for youth movements. In addition, the International School for Holocaust Studies holds a wide range of educational activities with the participation of school children, students and Holocaust survivors.

In 2004, the new Museum Complex will open in

השירות הבולאי – טל: 5123933–33 שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021 The Israel Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933 12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

Yad Vashem - a modern, up-to-date complex comprising the Holocaust History Museum, the Holocaust Art Museum, the new Hall of Names, an Exhibition Pavilion, a Visual Center, a Learning Center and a synagogue.

Yad Vashem

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Description of the stamps and First Day Cover:

The Teddy Bear Stamp

This stamp depicts a teddy bear wearing the yellow star, with a Page of Testimony in the background. Pages of Testimony, collected by Yad Vashem, commemorate the names and preserve the memory of Holocaust victims. The inspiration for the teddy bear motif was provided by the "No Child's Play" exhibition in the Art Museum at Yad Vashem. Amongst the toys on display is a teddy bear that accompanied a young girl during the dark years of the Holocaust as she and her family fled from Transylvania to Siberia.

List of Jewish Forced Laborers Stamp Holocaust and rebirth are intertwined in the different elements portrayed in this stamp: a list of Jewish forced laborers in the "Hassag" factory in the Polish city of Skarzysko Kamienna (Yad Vashem Archives); most of them were shot, and those who managed to survive were added to a transport that was sent to Treblinka. The railway lines that served to transport the Jews to the death camps become the blue stripes of the Israeli flag, and the yellow star of the Holocaust period becomes the blue Star of David.

First Day Cover
The Yad Vashem candelabra, lit every year on Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Day. The candelabra is designed in the form of a sixbranched memorial light, representing the six million Jews murdered in the Holocaust. The candelabra was designed by Zohara Schatz (1985).

Issue: September 2003

Designers: Meir Eshel, Yigal Gabay Stamps Size: 25.7 mm x 40 mm Plate no.: 524 (Two phosphor bars)

Sheet of 15 stamps

Tabs: 5

Printers: Government Printers Method of printing: Offset